

І.М. Назаренко, д.е.н.,
професор кафедри економічного контролю та аудиту,
Сумський національний аграрний університет

ФУНКЦІОНАЛЬНА МІСІЯ ТА ВИМОГИ ДО ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В СУЧАСНИХ ДИНАМІЧНИХ БІЗНЕС-УМОВАХ

В сучасних динамічних бізнес-умовах існує значна кількість зовнішніх та внутрішніх латентних чинників, які здійснюють деструктивний вплив на розвиток суб'єктів господарювання. Відповідно, ефективність управлінського процесу, якість стратегічних управлінських ініціатив базується на достовірному інформаційному ресурсі. Беззаперечним є факт, що фундаментальний базис для чіткої ідентифікації контурів управління забезпечується комплементарним синтезом ефективної системи бухгалтерського обліку та внутрішнього аудиту. Об'єктивною необхідністю є акцентування уваги на винятковій актуальності внутрішнього аудиту в управлінській діяльності підприємства, імплементація завдань якого в практичній площині дозволяє не тільки реально оцінити достовірність інформаційної платформи управління бізнесом, визначити достовірність даних бухгалтерського обліку, але, в першу чергу, визначити базові стратегічні напрями, спрямовані на забезпечення розвитку суб'єкта господарювання в стратегічній перспективі.

Парадигма внутрішнього аудиту визначається як превентивність, що дозволяє проводити безперервне оцінювання ризиків і стану внутрішнього контролю на систематизованій та послідовній основі. Внутрішній аудит на основі постійного потоку контрольно-аналітичної аудиторської інформації забезпечує запобігання проявам невідповідностей та порушень у функціонуванні об'єкта внутрішнього аудиту як у поточний час, так і у майбутньому завдяки розробці відповідних рекомендацій з усунення недоліків, удосконалення існуючих систем та моніторингу їх своєчасного впровадження [2, С. 13].

Беззаперечним є факт, що в сучасних динамічних умовах результати функціонування внутрішнього аудиту є цінними як для різних категорій стейкхолдерів підприємства, так і для суб'єктів аудиторської діяльності.

Враховуючи означуване, доцільно наголосити, що внутрішній аудит повинен базуватися на таких фундаментальних організаційних принципах, представлених на рисунку 1 [1].

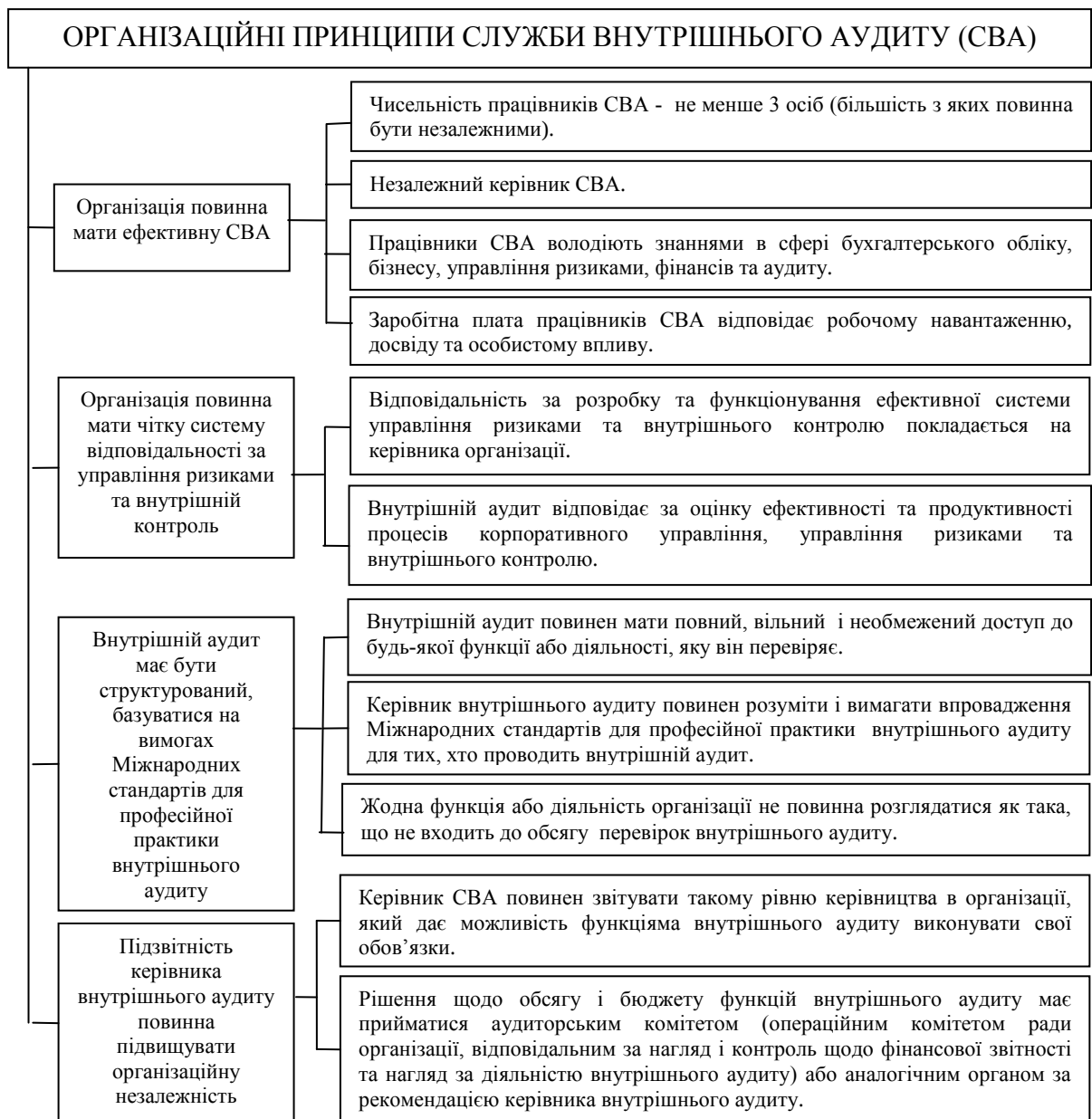

Рис. 1. Організаційні принципи служби внутрішнього аудиту (СВА)

Особлива функціональна місія в організації служби внутрішнього аудиту на підприємстві відводиться етичній культурі. Етична культура в діяльності внутрішніх аудиторів повинна компонуватися на сукупності етичних принципів, які ідентифіковані в Кодексі етики Інституту внутрішніх аудиторів, а саме: *чесність* (чесність внутрішніх аудиторів є основою, на якій ґрунтується довіра до судження аудитора); *об'єктивність* (внутрішні аудитори демонструють найвищий рівень об'єктивності, роблять зважену оцінку всіх релевантних обставин та у своїх судженнях нехильні до неналежного впливу своїх власних інтересів чи інтересів інших осіб); *конфіденційність* (внутрішні аудитори визнають право власності на інформацію, яку вони отримують у ході виконання завдання, та її цінність і не розкривають інформацію без відповідних на те повноважень); *професійна компетентність* (внутрішні аудитори

застосовують знання, навички та досвід, необхідні для надання послуг внутрішнього аудиту) [3].

Виняткова актуальність внутрішнього аудиту в сучасних динамічних умовах є алокацією необхідності належної організації даної контрольної компоненти на підприємстві, оскільки результативність її діяльності є об'єктом зацікавленості як внутрішніх, зовнішніх стейкхолдерів, так і незалежних аудиторів. В процесі незалежної аудиторської перевірки суб'єкти аудиторської діяльності можуть використовувати роботу внутрішніх аудиторів.

У відповідності до МСА 610 «Використання роботи внутрішніх аудиторів» зовнішній аудитор має право в процесі аудиту фінансової звітності використовувати внутрішніх аудиторів для надання ними прямої допомоги, тобто для виконання аудиторських процедур під керівництвом та наглядом незалежного аудитора. Пряма допомога внутрішнього аудитора розширює перелік аудиторської документації, оскільки зовнішній аудитор повинен включити до її складу оцінку існування й суттєвості загроз для об'єктивності внутрішніх аудиторів, а також рівень компетентності внутрішніх аудиторів, використаних для надання ними прямої допомоги; основу для рішення щодо характеру й обсягу роботи, виконаної внутрішніми аудиторами; письмові згоди, отримані від уповноваженого представника суб'єкта господарювання та внутрішніх аудиторів; робочі документи, підготовлені внутрішніми аудиторами, які надавали пряму допомогу під час виконання завдання з аудиту [4].

Отже, наявність окреслених аспектів внутрішнього аудиту підтверджує об'єктивну закономірність в стратегічній перспективі посилення уваги на обґрунтування оптимальної стратегії впровадження служби внутрішнього аудиту в практичну діяльність бізнес-суб'єктів.

Список використаних джерел:

1. Вступ: про Міжнародний Інститут внутрішніх аудиторів [Електронний ресурс] – Режим доступу: - https://www.iaa.org.ua/?page_id=1805.
2. Каменська Т.О. Внутрішній аудит: методологія та організація: автореф. дис. ...д-ра екон. Наук : 08.00.09 / Т.О. Каменська; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К., 2011. – 40 с.
3. Кодекс етики Інституту внутрішніх аудиторів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://505748.iaa.web.hosting-test.net/wp-content/uploads/2013/10/Code-of-Ethics-Ukrainian.pdf>
4. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2016-2017 р. року. Ч. 1. [Електронний ресурс] / Міжнародна федерація бухгалтерів ; Аудиторська палата України.